

THEATERKRANT

RECENSIES

LECTURE FOR EVERY ONE
SARAH VANHEE

PERFORMANCE – 20 september 2013 – Rotterdamse Schouwburg, Festival De Keuze – [Speellijst](#)

★★★★☆

De universele lezing

door [Dick van Teylingen](#) gezien 20 september 2013

Welke toespraak past overal, in elk gezelschap? De Vlaamse theatermaakster Sarah Vanhee beantwoordde de vraag die ze zelf stelde en breekt met haar *Lecture for everyone* in bijvergaderingen van allerlei organisaties. Vrijdag hield ze haar universele lezing bij de opening van Festival De Keuze, een verzameling internationale voorstellingen in de Rotterdamse Schouwburg.

Nog geen andere recensies

Welke boodschap is relevant voor iedereen? Sarah Vanhee stelde zichzelf een bijna religieuze vraag. Wil je niet polariseren, niemand voor het hoofd stoten en toch iets relevants zeggen dat past in elk gezelschap, dan moet je wel uitkomen op algemeen-menselijke waarden. En die zijn al gekaapt door de meest uiteenlopende groepen mensen met de meest uiteenlopende bedoelingen, van de softste hippies tot het hardste zakenleven.

Vanhee nam geen genoegen met de slijtage die een menslievende boodschap onontkoombaar heeft en doet haar best om die opnieuw relevant te maken. De relevantie zit hem ook in de plaats waar het verhaal klinkt: niet in het theater met zijn voorgeprogrammeerde publiek, maar in willekeurig welke vergadering daarbuiten. Via een contactpersoon bij een organisatie komt ze binnen in een overleg, en daar houdt ze haar *Lecture for every one*. Dat gebeurde al bij groepjes van kerk, tv, luchtmacht, een breiclub, de Europese Raad, IBM, Nestlé, een notariskantoor, een luxewarenhuis, een hogeschool en veel meer. Ze heeft al een paar kompanen die haar lezing ook in andere landen geven: er waren al Belgische, Nederlandse, Britse, Portugese, Finse en Franse uitvoeringen.

Waar gaat het over? Bijvoorbeeld over de spanning tussen individu en collectief. Vanhee refereert aan ieders pijn, plezier, angsten en zorgen. Ze houdt de spanning erin met persoonlijke anekdotes en gooit zichzelf in de strijd. 'Ik denk dat ik uniek en origineel ben, maar tegelijkertijd durf ik niet op te vallen.' Ze stelt haar publiek drie vragen: denk je dat je meer geld hebt dan ik, dat je meer weet dan ik en dat je sterker bent dan ik? Of je wilt of niet, je staat toch even stil bij jouw positie in de wereld. De klassieke retorica doet nog steeds zijn werk.

Behalve een zorgvuldig afgewogen inhoud moet een verhaal voor iedereen ook de juiste vorm hebben. Vanhee komt bescheiden, sympathiek maar beslist over. Ontwapenend. Als ze binnenkomt in je vergadering luister je en stuur je haar niet weg. De lezing komt uit op vier woorden: *care* (niet zomaar in het Nederlands te vertalen), *vrijheid*, *liefde*. Die lenen zich enorm voor gemeenschappen. Vanhee ontkomt er niet aan, maar komt ook met verrassende wendingen. Over *vrijheid* zegt ze: 'Ik wist niet dat ik onvrij was tot iemand mij *vrijheid* verkocht.' Dat gebeurt in de vorm van auto's, verzekeringen, inlegkruisjes, pensioenregelingen en wat al niet. Handig laat ze haar vergadering achter met het vierde woord: *macht*. *Lecture for every one* is geen *'lecture that startles the world'*, zoals het programmaboekje roept, maar wel een goed bedachte en intelligent uitgevoerde performance.

Foto: René Cas [Print deze recensie](#)

©Theaterkrant 2014

LET OP: op deze recensie rust auteursrecht. Voor geheel of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, is vooraf toestemming nodig van de uitgever.